

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО „НОВИ САД“

XXI СИМПОЗИЈУМ ЕПИЗООТИОЛОГА И ЕПИДЕМИОЛОГА

(XXI Епизоотиолошки дани)

ЗБОРНИК КРАТКИХ САДРЖАЈА - BOOK OF ABSTRACTS -

Хотел "ПАРК" – Нови Сад
08 - 10. април 2019. год.

Издавач / Publisher

Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society
Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Београд / Belgrade

за Издавача / for the Publisher

Проф др Милорад Мириловић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. Суботица

Година издања / Year: 2019

Тираж / Copies: 250 примерака

ISBN 978-86-83115-36-5

ОРГАНИЗАТОРИ / ORGANISERS

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ СВД
НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО „НОВИ САД“

СУОРГАНИЗАТОРИ и ПОКРОВИТЕЉИ / CO-ORGANISERS

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ
И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР / GENERAL SPONSOR

ВЕТЕРИНАРСКИ ЗАВОД СУБОТИЦА а.д.

СПОНЗОРИ / SPONSORS

EKOSAN d.o.o; PROMEDIA d.o.o; ALFA GENETICS d.o.o.; NOACK & Co South East d.o.o;
FISCH CORP 2000 d.o.o; BOEHRINGER INGELHEIM.SERBIA d.o.o; OPTIMAX 2000 d.o.o;
KRKA FARMA d.o.o

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР / ORGANIZING COMMITTEE

Председник: др Тамаш Петровић
Секретари: др Сава Лазић, и проф. др Милорад Мириловић
Технички секретар: Катарина Вуловић, др вет

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР / SCIENTIFIC COMMITTEE

Тамаш Петровић, Мирослав Валчић, Александар Поткоњак, Бобан Ђурић, Будимир Плавшић, Саша Остојић, Ненад Јовановић, Тамара Илић, Иван Павловић, Сања Алексић Ковачевић, Слађан Нешић, Сава Лазић, Зоран Дебељак, Миланко Шеклер, Милош Петровић, Дејан Видановић, Милена Живојиновић, Весна Милићевић, Владимир Полачек, Јасна Проданов Радуловић, Владимир Радосављевић, Дејан Бугарски, Јелена Петровић, Сара Савић, Казимир Матовић, Славољуб Станојевић, Драгана Димитријевић, Владимир Петровић, Славица Марис, Снежана Радивојевић, Снежана Медић, Светлана Илић, Ивана Хрњаковић Цвјетковић, Весна Милошевић, Иван Топлак, Татјана Вилибић-Чавлек, Љубо Барбић, Владимир Савић, Дејан Лаушевић, Драго Недић, Радован Братић, Александар Додовски, Илија Тачев, Георги Зелев

СЕКРЕТАРИЈАТ / SECRETARIAT

Емина Милакара, Зоран Милошевић, Бобан Ђурић, Будимир Плавшић, Александар Томић, Тибор Молнар, Ђорђе Јанку, Мирољуб Дачић, Славонка Стокић Николић, Слободан Станојевић, Слободан Максимовић, Иван Добросављевић, Милена Живојиновић, Зоран Раичевић, Александар Живуљ, Милијана Нешковић, Братислав Кисин, Владимир Полачек, Јелица Узелац, Саша Остојић, Новалина Митровић, Дејан Лаушевић, Драго Недић, Дарко Деспотовић, Владимир Петровић, Верица Јовановић, Снежана Радивојевић, Влада Теодоровић, Марко Цинцовић, Сава Лазић, Добрила Јакић-Димић, Мишо Коларевић, Милош Петровић, Милица Лазић, Никола Милутиновић, Зоран Рашић, Владан Ђурковић, Ласло Матковић, Петар Миловић, Дарко Бошњак, Миодраг Николић.

Предавање по позиву

МОРФОЛОШКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ КЛОСТРИДИЈАЛНИХ ИНФЕКЦИЈА КОД РАЗЛИЧИТИХ ЖИВОТИЊСКИХ ВРСТА

Слађан Нешић¹, Дарко Маринковић¹, Владимир Кукољ¹, Ивана Вучићевић¹,
Милан Аничич¹, Сања Алексић Ковачевић¹

¹ Факултет ветеринарске медицине, Универзитета у Београду
Аутор за кореспонденцију: sladjan@vet.bg.ac.rs

Кратак садржај

Клостридијалне инфекције животиња проузроковане су анаеробним бактеријама из рода *Clostridium*. Клостридије су у спољашњој средини широко распрострањене и веома отпорне бактерије, јер у неповољним условима стварају споре које могу дуго да преживе. Такође, оне су нормални становници дигестивног система животиња и људи. Код здравих животиња најчешће долази до појаве инфекције приликом промене режима исхране, код повреда или слабљења имунитета. Постоји велики број различитих врста бактерија из рода *Clostridium*, али нису сви проузроковачи болести. Патогене врсте клостридија проузрокују поремећаје здравственог стања животиња, најчешће са фаталним исходом. Стопа морталитета код клостридијалних инфекција је висока. Због те чињенице у фармском одгоју животиња могу да настану велики економски губици. Најзначајније патогене врсте бактерија из рода *Clostridium* су: *Cl. perfringens*, *Cl. chauvoei*, *Cl. haemoliticum*, *Cl. septicum*, *Cl. novyi*, *Cl. piliformis*, *Cl. tetani* и *Cl. botulinum*. Већина патогених сојева може самостално да проузрокује настанак болести, али у неким случајевима то су мешовите инфекције различитим врстама клостридија. Патогено дејство клостридије остварују након умножавања и ослобађања различитих типова токсина, који могу да проузрокују крвављења и некротичне промене локално или системски. У неким случајевима долази до накупљања гасова у ткивима и органима. Бактеријски токсини могу да изазову ћелијску смрт индиректно, смањењем оксигенације ткива, или директно, оштећењем мембране ћелија у ткивима. Животиње угињавају услед масивних некроза и крвављења праћених запаљењем у ткивима и органима. У зависности од проузроковача некротично-хеморагичне промене и запаљења могу да настану најчешће у дигестивном систему, јетри, централном нервном систему, срцу и скелетној мускулатури различитих животињских врста. Сваки тип клостридијалних токсина утиче на појаву карактеристичних морфолошких промена код појединих животињских врста.

Кључне речи: клостридије, некроза, крвављење, токсини

Invited lecture

MORPHOLOGICAL CHANGES DUE TO CLOSTRIDIAL INFECTIONS IN DIFFERENT ANIMAL SPECIES

Sladjan Nestic¹, Darko Marinković¹, Vladimir Kukolj¹, Ivana Vucicevic¹, Milan Anicic¹, Sanja Aleksic Kovacevic¹

¹ Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade
Corresponding author: sladjan@vet.bg.ac.rs

Summary

Clostridial infections in animals are caused by anaerobic bacteria of the genus *Clostridium*. Clostridium species are widely distributed in environment and highly resistant bacteria, due to their ability to form a spore and survive for a long time. They represent residential microorganisms in the gastrointestinal tract of animals and humans. In healthy animals, change in diet, injuries or weakened immune system most commonly trigger the onset clostridial infections. There is a large number of different species of genus *Clostridium*, but not all species of clostridia cause disease. Pathogenic species of clostridia cause animal health disorders, most often with a fatal outcome. The rate of mortality in clostridial infections is high. Due to this fact in the farm breeding of animals, large economic losses can occur. The most important pathogenic bacteria of the genus *Clostridium* are: *Cl. perfringens*, *Cl. chauvoei*, *Cl. haemolyticum*, *Cl. septicum*, *Cl. novyi*, *Cl. pyliformis*, *Cl. tetani* and *Cl. botulinum*. Most commonly, infection is caused by single bacterial species, but sometimes it is caused by variety of pathogenic clostridial species. The pathogenic effect of clostridia occurs after the multiplication and release of different types of toxins, which can cause local or systemic bleeding and necrotic changes. In some cases, gases accumulate in the tissues and organs. The bacterial toxins can cause cell death indirectly, by reducing tissue oxygenation, or directly by damaging plasma membrane of cells in tissues. Animals could die due to massive necrosis and bleeding accompanied by inflammation in tissues and organs. Depending on the causative factor, necrotic-hemorrhagic changes and inflammation can occur most often in the gastrointestinal tract, liver, central nervous system, heart and skeletal muscle of many animal species. Each type of clostridial toxins cause the characteristic morphological changes in certain animal species.

Keywords: Clostridia, necrosis, hemorrhage, toxins

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

636.09:616(048)

СИМПОЗИЈУМ епизоотиолога и епидемиолога (21 ; 2019 ; Нови Сад)
Зборник кратких садржаја = Book of Abstracts / XXI Симпозијум
епизоотиолога и епидемиолога (XXI Епизоотиолошки дани), Нови Сад 08 -
10. април 2019. год. ; [главни и одговорни уредник Тамаш Петровић];
[организатор] Секција за зоонозе, Српско ветеринарско друштво,
Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“. - Београд:
Српско ветеринарско друштво, Секција за зоонозе, 2019 (Суботица:
Sagittarius). - 202 стр. ; 24 cm

Кор. насл. - Тираж 250. - Апстракти упоредо на срп. и енгл. језику.

ISBN 978-86-83115-36-5

1. Секција за зоонозе СВД (Београд) 2. Научни институт за
ветеринарство „Нови Сад“ (Нови Сад)
а) Ветеринарска епизоотиологија - Апстракти

COBISS.SR-ID 275279116